tettpå:Orkland

Hvordan sikre deg seriøse håndverkere?

ORKLAND KOMMUNE

POLITIET

Skatteetaten

nav

Arbeidstilsynet

Velg seriøs arbeidskraft

De fleste bolig- og hytteeiere ønsker å bruke seriøse håndverkere. Jakten på en seriøs og lovlydig håndverker kan likevel være krevende. tettpå:Orkland ønsker å hjelpe deg med å velge seriøs arbeidskraft.

Fordeler ved å bruke seriøse håndverkere

- ☑ Du sikrer deg reklamasjonsrett på dårlig utført arbeid.
- ☑ Du får dokumentasjon på utført arbeid. Det øker eiendommens verdi og gir en enklere og tryggere bolighandel den dagen du skal selge eiendommen.
- ☑ Du stiller sterkere i eventuelle forsikringsoppgjør.
- ☑ Du unngår medansvar for skatter og avgifter.
- ☑ Du reduserer faren for forsinkelse og merkostnader i byggeprosjektet.

Hvis du følger tipsene i veilederen er du med på å forebygge arbeidslivskriminalitet, og du bidrar til et sunt og godt arbeidsliv i nærmiljøet og i Norge. Det er DU som bestemmer hvordan du vil ha det!

Still krav til din håndverker

Når du skal bygge ut eller pusse opp, kan du stå overfor mange utfordringer. Før du går i gang med arbeidet bør du:

- ☑ Sjekke håndverkerne i viktige registre
- ☑ Sjekke fagkunnskap og referanser
- ☑ Skrive kontrakt med seriøsitet i alle ledd
- ☑ Kreve HMS-kort og sikring på byggeplassen
- ☑ Kreve å betale via bank
- ☑ Kreve gyldig faktura

Det er vanskelig å gardere seg 100% mot useriøse håndverkere, men med disse grepene reduserer du risikoen for å inngå avtaler med slike aktører.

Sjekk håndverkerne i viktige registre

Brønnøysundregisterene og MVA-registeret

For å kunne drive virksomhet i Norge må man være registrert i Brønnøysundregisteret og ha fått tildelt et organisasjonsnummer. Dette er for å kunne betale skatter og avgifter, men også for at tilsynsetater skal kunne utføre kontroller og gi ulike godkjenninger. Virksomheten må også være registrert for å kunne betale lønn til sine ansatte.

Næringsdrivende skal registreres i merverdiavgiftsregisteret når omsetningen har oversteget 50 000 kroner.

Her sjekker du om bedriftene er registrert.

Sentral godkjenning

Ved å bruke en håndverker som er sentralt godkjent, vet du at bedriften har kompetanse, erfaring og systemer som er tilpasset bedriftens aktivitet i byggenæringen. Håndverkere med sentral godkjenning:

- har kompetanse til å utføre oppdrag i byggesaker
- oppfyller lovpålagte krav til drift
- har betalt skatter og avgifter

Sjekk om håndverkeren er sentral godkjent.

Les mer om sentral godkjenning.

Skatteattest

Du kan be håndverkeren om skatteattest. Attesten gir en oversikt over om skatter og avgifter til det offentlige er betalt, registreringer i lovpålagte registre, antall ansatte o.a. nøkkelinformasjon. Håndverkeren kan bestille attesten i Altinn og sende den på epost til oppdragsgiver.

Andre register

Du kan også søke opp håndverkeren på proff.no eller lignende for å se bedriftens økonomiske situasjon og utvikling. Er informasjonen tillitvekkende?

Sjekk fagkunnskap og referanser

Ikke alle seriøse og kompetente håndverkere har sentral godkjenning. Dersom bedriften ikke har sentral godkjenning, kan det være lurt å stille noen spørsmål:

- ☑ Hva er grunnen til at håndverkeren ikke har registrert seg i sentralt godkjenningsregister?
- ☑ Har bedriften nødvendig kompetanse ut fra hva som kreves til jobben?
- ☑ Har bedriften ansatte med fagbrev?
- ☑ Har håndverkeren gode referanser fra tidligere jobber?
- ☑ Har bedriften et kvalitetsikringssystem eller en plan for at byggereglene skal følges?

Skriv kontrakt med håndverkere

Det er du som må spesifisere arbeidet. Jo mer nøyaktig du har spesifisert hva håndverkeren skal gjøre, jo bedre står du rustet til å møte en eventuell konflikt. I kontrakten bør du derfor best mulig forklare hva arbeidet går ut på, og hva som er det ønskede resultatet.

Hvis du spesifiserer sluttresultatet kan ikke håndverkeren kreve ekstra betalt for uforutsette kostnader.

Eksempler på innhold i en kontrakt:

- ☑ Hva som skal gjøres og med hvilket resultat
- ☑ Tidsfrister
- ☑ Pris inkludert merverdiavgift
- ☑ Krav om gyldig HMS-kort
- ☑ Oversikt over underleverandører

Ved kontraktsinngåelsen bør du kreve at håndverkeren gir deg en løpende oversikt over hvilke eventuelle underentreprenører som skal utføre arbeid. Har du sikkerhet for at håndverkerne i alle ledd av leverandørkjeden er seriøse, har de sentral godkjenning, HMS-kort osv?

Her får du mer informasjon om kontrakter:

forbrukerradet.no/kjøp av håndverkertjeneste

huseiere.no/kontrakter og skjemaer

Krev HMS-kort og sikring på byggeplassen

Arbeidsgivere har ansvar for at alle som jobber på byggeplassen din har gyldig HMS-kort. Kortet gir en bekreftelse på at arbeidstakerne er lovlig registrert og har arbeidstillatelse. Hensikten er å identifisere både hvem arbeidstakeren er og hvem de arbeider for.

Både selskap og enkeltpersonforetak (de som driver alene) skal ha HMS-kort. Håndverkere som kun tilbyr sine tjenester i privatmakedet er også omfattet av plikten til å utstyre sine arbeidstakere og seg selv med HMS-kort.

Som en del av din kontroll kan et alternativ være å gjennomføre stikkprøver for å sikre at arbeidstakerne har gyldig HMS-kort.

Medfører arbeidet som er tenkt utført at noen må jobbe i høyden, det vil si over to meter over bakken? Stige er i utgangspunktet kun tillatt for adkomst og ikke for å utføre arbeid fra. Har du tenkt på hva du trenger å vite?

Er det for eksempel planlagt bruk av stillas eller lift? Dette må du vite for å kunne velge en virksomhet som vil utføre arbeidet på en så trygg måte at det er lite sannsynlig at noen faller ned og skader seg på eiendommen din.

arbeidstilsynet.no/arbeid i høyden

Krev gyldig faktura

Du har krav på gyldig faktura. Dette er et dokument på jobben som er gjort, og det er viktig at du kontrollerer at dette er riktig:

- ☑ Fakturanummer
- ☑ Selskapsnavn
- ☑ Organisasjonsnummer etterfulgt av bokstavene MVA
- ☑ Spesifikasjon av hva betalingen gjelder
- ☑ Antall timer som er brukt på jobben, hvis det ikke er avtalt fastpris.
- ☑ Totalbeløp med spesifikasjon av MVA
- ☑ Leveringssted og leveringsdato

Betal via bank

Dersom du som forbruker gir oppdraget til en som jobber svart, kan du bli ansvarlig for håndverkerens skatter og avgifter. Du kan unngå dette ved å betale via bank. Betal aldri kontant. Sjekk også at kontonummeret du betaler til, stemmer med kontonummeret som er registrert på bedriften.

skatteetaten.no/privatpersoners ansvar ved kontantkjøp

Betaler du via bank vil du også stå sterkere i eventuelle reklamasjonssaker.

handlehvitt.no

handlehvitt.no er en nettside som driftes av SMSØ (samarbeid mot svart økonomi). Her får du nyttige råd og tips om hvordan du kan handle hvitt: handlehvitt.no

Byggesøknad

Byggearbeider er i utgangspunktet søknadspliktig, men flere tiltak er unntatt søknadsplikt. Det betyr at du må selv ta ansvar. Det kan være vanskelig å tolke krav og regler knyttet til konkrete byggetiltak som nybygg, rehabilitering, ombygging, tilbygg mv. Det lokale byggesakskontoret tilbyr derfor å vurdere søknadsplikten. Du kan også be om en forhåndskonferanse:

orkland.kommune.no/byggesak

Se informasjon på Direktoratet for byggkvalitets nettsider om hva du kan bygge uten å søke.

Her finner du informasjon om hvordan du søker og byggesaksprosessen

I samarbeid med

SAMARBEID MOT SVART ØKONOMI